

Zhodnotenie výsledkov interných a externých kontrol

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Odbor kontroly

Súčasťou zamerania činnosti odboru kontroly MPSVR SR na rok 2023 bol výkon finančnej kontroly na mieste (ďalej len „FKNM“) v subjektoch, ktorým bola poskytnutá dotácia zo štátneho rozpočtu prostredníctvom rozpočtovej kapitoly ministerstva a v subjektoch, ktorým bol poskytnutý príspevok na financovanie sociálnej služby. Výber subjektov v ktorých bola v roku 2023 vykonaná FKNM bol realizovaný na základe analýzy rizika na realizáciu kontrolnej činnosti, ktorým boli ministerstvom schválené žiadosti o poskytnutie dotácie podľa zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti MPSVR SR v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dotáciách“), a ktorým bol poskytnutý finančný príspevok na financovanie sociálnej služby v zariadeniach podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“).

V roku 2023 bolo vykonaných 12 FKNM z toho 2 FKNM boli prenesené z roku 2022 (začaté v roku 2022 a skončené v roku 2023). Celková suma overených finančných prostriedkov v rámci 12 skončených FKNM bola 5 573 883 eur. FKNM bolo zistených 418 porušení, z toho 1 porušenie finančnej disciplíny v sume 1 000 eur podľa § 31 ods. 1 písm. a) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách“), 139 porušení finančnej disciplíny v celkovej sume 598 455 eur podľa § 31 ods. 1 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách a 2 porušenia finančnej disciplíny v celkovej sume 100 563 eur podľa § 31 ods. 1 písm. c) zákona o rozpočtových pravidlách. Ostatné porušenia v počte 276 súviseli s porušením povinností podľa zákona o dotáciách, zákona o sociálnych službách, zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce, zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, porušenie zmluvy o poskytnutí dotácie, porušenie zmluvy o poskytnutí finančného príspevku a interných predpisov.

Z 10 FKNM vykonaných v roku 2023 sa 4 kontroly týkali prostriedkov štátneho rozpočtu poskytnutých formou dotácií v súlade so zákonom o dotáciách. Cieľom FKNM bolo overiť dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti verejných financií poskytnutých povinnej osobe z rozpočtovej kapitoly MPSVR SR v roku 2022. FKNM v uvedených subjektoch okrem iných porušení bolo zistené aj porušenie finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlách v sume 1 000 eur a podľa § 31 ods. 1 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách v celkovej sume 4 532 eur. Vo všetkých prípadoch povinné osoby odvedli na účet MPSVR SR finančné prostriedky vo výške porušenia finančnej disciplíny 5 532 eur.

Šesť FKNM, ktoré boli vykonané v roku 2023 boli zamerané na hospodárenie s finančným príspevkom na financovanie sociálnej služby podľa zákona o sociálnych službách. V ostatných 5 kontrolovaných subjektoch okrem iných porušení bolo zistené aj

porušenie finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách v celkovej sume 187 977 eur a podľa § 31 ods. 1 písm. c) zákona o rozpočtových pravidlách v sume 43 061 eur. Povinné osoby odvieďli na účet MPSVR SR finančné prostriedky vo výške porušenia finančnej disciplíny 102 822 eur. V 3 prípadoch boli výsledky z FKNM zaslané Úradu vládneho auditu na začatie správneho konania.

V roku 2023 boli skončené aj 2 FKNM, ktorých výkon bol začatý v roku 2022. FKNM boli zamerané na hospodárenie s finančným príspevkom na financovanie sociálnej služby podľa zákona o sociálnych službách. V subjektoch o. i. porušení bolo zistené aj porušenie finančnej disciplíny, a to podľa § 31 ods. 1 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách v celkovej sume 405 946 eur a podľa § 31 ods. 1 písm. c) zákona o rozpočtových pravidlách v sume 57 502 eur. V jednom prípade povinná osoba odvieďla na účet MPSVR SR časť finančných prostriedkov v sume 11 862 eur z celkovej výšky porušenia finančnej disciplíny 85 324 eur. V oboch prípadoch boli výsledky FKNM zaslané Úradu vládneho auditu na začatie správneho konania.

Na základe výsledkov FKNM povinné osoby prijali konkrétne opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.

V roku 2023 nebola na MPSVR SR vykonaná žiadna kontrola zo strany Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky.

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Odbor kontroly ústredia vykonal v roku 2023 celkom 52 kontrol (z toho 5 kontrol bolo začatých v roku 2022 a ukončené boli v roku 2023), z toho 50 vnútorných kontrol, z toho 28 kontrol na úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny (3 kontroly boli začaté v roku 2022 a ukončené boli v roku 2023), 22 kontrol v centrách pre deti a rodiny v zriaďovateľskej pôsobnosti ústredia z toho 2 kontroly boli začaté v roku 2022, ukončené v roku 2023.

V oblasti hospodárenia s finančnými prostriedkami, pridelenými zo ŠR, resp. ESF, bolo vykonaných 20 kontrol, v oblasti služieb zamestnanosti bolo vykonaných 5 kontrol, v oblasti sociálnych vecí a rodiny bola vykonaná 1 kontrola, v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately bolo vykonaných 23 kontrol, v rámci vnútornej kontroly bola vykonaná 1 kontrola a v rámci dodržiavania zákona č.9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov boli vykonané 2 kontroly.

V rámci kontrol medzi najčastejšie porušenia patrili nesprávne vykonaná základná finančná kontrola na účtovných dokladoch, nesprávna výška poskytnutého príspevku na niektoré nástroje aktívnej politiky trhu práce, cestovné náhrady hradené v nesprávnej výške, nehospodárne vynakladanie verejných prostriedkov, nesprávna evidencia zverených predmetov na osobných kartách, nedodržiavanie interných predpisov, nejednotnosť vo vedení spisovej dokumentácie detí, nesúlad so zákonom č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, pri zhodnotení situácie dieťaťa a rodiny a určení miery ohrozenia nebola určená miera ohrozenia v stanovenom čase a kontrolovaný subjekt nepostupoval individuálne vo vzťahu ku konkrétnemu dieťaťu, absencia oznamovacej povinnosti orgánu SPODK o pobyte dieťaťa mimo zariadenia, príp. nedodržiavanie zákonom stanoveného termínu oznamovania pobytu detí mimo CDR

orgánu SPODSK, atď. Na základe výsledkov kontrol vedúci kontrolovaných subjektov/povinných osôb prijali konkrétne opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.

Na ústredí boli v roku 2023 vykonané nasledovné vonkajšie kontroly:

MPSVR SR vykonalo na ústredí v roku 2023 tridsaťtri finančných kontrol na mieste a v centrách pre deti a rodiny trinásť finančných kontrol na mieste. Najvyšší kontrolný úrad SR v roku 2023 na ústredí nevykonával žiadnu kontrolu.

Na úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny bolo v roku 2023 vykonaných celkom 160 vonkajších kontrol, z toho iba v 8-ich prípadoch boli zistené nedostatky. Kontroly na úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny boli vykonané MPSVR SR, Okresnou prokuratúrou a inšpektorátmi práce. Úrady PSVR prijali účinné opatrenia na nápravu nedostatkov zistených kontrolou. Všetky opatrenia boli splnené.

Národný inšpektorát práce a inšpektoráty práce

V roku 2023 boli na IP Bratislava vykonané 3 kontroly NIP so zameraním na kontrolu spôsobu, rozsahu, skutkovej a právnej správnosti postupu a záverov inšpekcie práce pri prešetrovaní podaní FO, dodržiavanie interných noriem so zameraním na kontrolu činnosti vedúcich zamestnancov a kontrolu dodržiavania Metodiky č. 6 pre výkon činnosti inšpektora práce pri povoľovaní a kolaudácii stavieb a ich zmien. Kontroly boli ukončené protokolom.

Ešte v roku 2022 začal na IP Trnava výkon vládneho auditu zameraného na overenie a zhodnotenie finančného riadenia za roky 2020 a 2021 so zameraním na pohľadávky štátu a správy majetku štátu. Výška sankcie nebola k 31. 12. 2023 vyčíslená. Ďalšie 2 kontroly z NIP na základe poverenia generálnej riaditeľky NIP boli zamerané na kontrolu dodržiavania Metodiky č. 6 pre výkon činnosti inšpektora práce pri povoľovaní a kolaudácii stavieb a na dodržiavanie vnútorných predpisov IP. Kontrola zo Sociálnej poisťovne zameraná na kontrolu plnenia povinností zamestnávateľa v zmysle zákona o sociálnom poistení skončila opravou výkazov a uložením povinnosti doplatenia dlžnej sumy vo výške 24 eur.

K 31. 12. 2023 boli na IP Prešov vykonané štyri kontroly na základe poverenia generálnej riaditeľky NIP, z toho raz na základe podnetu FO a tri kontroly na dodržiavanie interných noriem a metodík. Kontrola zo strany Štátneho archívu v Prešove bola ukončená záznamom o kontrole správy registratúry.

Na IP Nitra bola vykonaná kontrola Úradu vládneho auditu a všetky opatrenia zo správy auditu boli splnené. Štyri kontroly NIP boli zamerané na prešetrenie podania FO, kontrolu spôsobu, rozsahu, skutkovej a právnej správnosti postupu a záverov inšpekcie práce, na kontrolu dodržiavania interných riadiacich aktov a kontrolu dodržiavania Metodiky č. 6 pre výkon činnosti inšpektora práce pri povoľovaní a kolaudácii stavieb a ich zmien. Dve kontroly z MPSVR SR boli zamerané na kontrolu plnenia úloh súvisiacich s uplatňovaním Zákona o slobode informácií a kontrolu dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov a interných predpisov súvisiacich s agendou vnútorného kontrolného systému. Krajská prokuratúra v Nitre preverovala zachovávanie zákonnosti v postupe a rozhodovaní IP Nitra vo veciach uloženia pokút a vo veciach priestupkov, kde výsledkom bol protokol o vykonaní previerky.

V hodnotenom období bola na IP Žilina vykonaná kontrola Úradu vládneho auditu, kde auditom bolo identifikovaných 7 nedostatkov, z toho 6 nedostatkov s vysokou závažnosťou (nepožiadanie poverenej osoby o uzavretie zmluvy o vymáhaní verejných pohľadávok štátu do troch mesiacov po uplynutí jedného roka od lehoty splatnosti verejnej pohľadávky štátu, nepožiadanie poverenej osoby o uzavretie zmluvy o vymáhaní pohľadávky štátu po začatí konkurzného konania na majetok dlžníka, nepostúpenie splatných pohľadávok štátu, ktoré vznikli do 31. decembra 2013 odplatne na poverenú osobu, uzatvorenie dohody o splátkach na dobu dlhšiu ako tri roky od dátumu splatnosti verejnej pohľadávky štátu a nezverejnenie a neaktualizovanie údajov o splatných pohľadávkach štátu v CRSPŠ v zákonom stanovenej lehote) a 1 nedostatok s nízkou závažnosťou a to nezaevidovanie údajov o prenajatom nehnuteľnom majetku v CEM v zákonom stanovenej lehote. NIP v sledovanom období na IP Žilina vykonal štyri kontroly zamerané predovšetkým na dodržiavanie interných riadiacich aktov, vybavovanie sťažností a podaní postúpených NIP a podaní doručených inšpektorátu práce.

V roku 2023 boli na IP Banská Bystrica začaté kontroly zo strany NIP na dodržiavanie Metodiky č. 6 pre výkon činnosti inšpektora práce pri povoľovaní a kolaudácii stavieb a ich zmien, dodržiavanie internej normy, kde kontroly boli ukončené protokolmi. Ďalej kontrola Úradu vládneho auditu zameranej na overenie a hodnotenie finančného riadenia podľa zákona o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov, overiť a hodnotiť ďalšie skutočnosti, ak tak ustanovuje osobitný predpis so zameraním na zabezpečenie ochrany majetku štátu v správe povinnej osoby dodržiavaním právnych predpisov upravujúcich nakladanie s majetkom štátu a s pohľadávkami štátu za roky 2020 a 2021, pričom boli identifikované 4 nedostatky. Inšpektorát práce Banská Bystrica ako povinná osoba k jednotlivým nedostatkom oznámil Úradu vládneho auditu, že prijaté opatrenia na nápravu nedostatkov a odstránenie príčiny ich vzniku splnil k požadovanému dátumu.

V priebehu roka 2023 boli na IP Trenčín uskutočnená kontrola Úradu vládneho auditu, ktorá bola ukončená správou. Taktiež bola začatá kontrola zo strany NIP na dodržiavanie Metodiky č. 6 pre výkon činnosti inšpektora práce pri povoľovaní a kolaudácii stavieb a ich zmien a dodržiavanie interných riadiacich aktov upravujúcich základné pravidlá pre vykonávanie vnútorných kontrol. MPSVR SR uskutočnilo kontrolu zameranú na dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov, pričom kontrolované bolo obdobie roka 2021.

V roku 2023 boli na IP Košice uskutočnené 2 kontroly NIP zamerané na dodržiavanie Metodiky č. 6 pre výkon inšpekcie práce a na činnosť vedúcich zamestnancov, ukončená bola kontrola z Úradu vládneho auditu, ktorá začala ešte v roku 2022 a bola zameraná na majetok štátu, pohľadávky štátu a ich vymáhanie, ukončená bola protokolom.

Na NIP bola v roku 2023 zahájená kontrola audítorskou skupinou zo strany Odboru vnútorného auditu MPSVR SR, ktorej cieľom bolo overiť a zhodnotiť nastavenie kompetencií, zodpovednosti, systému riadenia rizík, dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov, interných aktov riadenia a vybraných oblastí hospodárenia. Kontrola bola ukončená správou a NIP priebežne plní prijaté opatrenia.

IA MPSVR SR

Kontrolná činnosť Oddelenia kontroly a sťažností (ďalej aj „OKS“) bola vykonávaná na základe Plánu zamerania kontrol na rok 2023 a bola zameraná na plnenie úloh v oblasti vnútornej kontroly organizácie a kontroly pridelovania finančných prostriedkov európskych štrukturálnych a investičných fondov pri dodržiavaní všeobecne záväzných právnych

predpisov, implementačných predpisov, interných predpisov a na vybavovanie sťažností a podnetov v spolupráci s príslušnými organizačnými útvarmi. V roku 2023 bola vykonaná 1 kontrola v súlade s Plánom zamerania kontrolnej činnosti na rok 2023 zameraná na dohody o vykonaní práce, ktorej účelom bola kontrola dodržiavania postupov a plnenia úloh podľa príslušnej riadiacej dokumentácie.

V roku 2023 bolo taktiež realizovaných 20 kontrol a dohl'adov na IA MPSVR na úrovni prijímateľa, kde predmetom boli kontroly výdavkov predložených na RO v rámci žiadosti o platbu a kontroly na dodržiavanie podmienok na poskytnutie a použitie verejných financií, dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti pri hospodárení s verejnými financiami, správnosť a preukázateľnosť nárokováných výdavkov, predchádzanie podvodom, nezrovnalostiam a korupcii. Výkonom predmetných kontrol neboli identifikované žiadne finančné nedostatky, kontroly boli bez zistení.

Inštitút pre pracovnú rehabilitáciu občanov so zdravotným postihnutím

V roku 2023 v školskej kuchyni prebehla kontrola z Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Bratislave. Kontrola zistila, že šatne pre personál kuchyne sú zastarané a nevyhovujú z hygienického hľadiska prevádzke kuchyne. V tejto súvislosti sa Inštitút pre pracovnú rehabilitáciu občanov so zdravotným postihnutím zaviazal previesť rekonštrukciu týchto priestorov počas letných prázdnin v roku 2023.

Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže

V organizácii boli v roku 2023 vykonané interné a externé kontroly. Interné kontroly boli zamerané na kontrolu a realizáciu plnenia úloh vyplývajúcich z náplne práce a popisu pracovných činností zameraných na vymáhanie výživného, rodičovské únosy, výmenu informácií medzi ústrednými orgánmi, na dodržiavanie procesov hospodárenia s rozpočtovými prostriedkami CMPODM a na aktuálnosť interných riadiacich aktov. Odbor vnútorného auditu MPSVR SR zahájil interný audit zameraný na overenie splnenia prijatých opatrení z vykonaného auditu v roku 2022, pričom neboli zistené žiadne nedostatky. V rámci externých kontrol bol odborom monitoringu a kontroly štátnej služby Úradu vlády SR zahájený audit zameraný na kontrolu dodržiavania zákona o štátnej službe, všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na jeho vykonanie a služobných predpisov. Bolo zistených 13 pochybení, pričom Centrum prijalo opatrenia na ich odstránenie. K 31. 12. 2023 nebola v CMPODM vykonaná kontrola z Najvyššieho kontrolného úradu.

Rehabilitačné stredisko pre zrakovo postihnutých

V organizácii neboli v roku 2023 vykonané žiadne kontroly.

Inštitút pre výskum práce a rodiny

V roku 2023 boli vykonané administratívne finančné kontroly na mieste zo strany poverených zamestnancov MPSVR SR, predmetom ktorých boli výdavky projektov financovaných z ESF zdrojov. Na projekte PERD boli vykonané dve kontroly, na projekte ROPO jedna kontrola a na projekte Profi II jedna kontrola. Na projekte ZOPO - Zlepšenie ochrany práv obetí, bol vykonaný vládny audit, ktorý vykonal Úrad vládneho auditu.